

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ
УКРАЇНКИ

СУЧАСНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Робоча програма вибіркової навчальної дисциплін

підготовки доктора філософії

ЛУЦЬК 2019

Програма навчальної дисципліни «Сучасні методи викладання у вищій школі» для підготовки здобувачів III освітнього рівня підготовки - доктора філософії – 2019. –21 с.

Розробник: Томашевська Ірина Петрівна, кандидат педагогічних наук професор кафедри педагогіки та дошкільної освіти Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Рецензент: Волкова Н.П., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та психології університет імені Альфреда Нобеля (Дніпро)

Самостійне електронне текстове мережеве видання.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Програма навчальної дисципліни схвалена науковою радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

За навчальним планом на 2018-2019 навчальний рік на вивчення дисципліни «Сучасні методи викладання у вищій школі» на I курсі для здобувачів III освітнього рівня підготовки денної та заочної форми навчання передбачено 90 академічних годин (3 кредити ECTS).

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено у таблиці:

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень підготовки	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Усі галузі знань, за якими ліцензована аспірантура	Обов'язкова	
Змістових модулів – 2	Усі спеціальності, за якими ліцензована аспірантура	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90		1-й	1 -й
Тижневих годин: аудиторних: 1,5 самостійної роботи: 4	Доктор філософії	Семестр	
		2 – й	2- й
		Лекції	
		20	10
		Практичні, семінарські заняття	
		16	8
Самостійна робота		54	72
Вид контролю		Комплексний залік	

II. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Сучасні методи викладання у вищій школі» є нормативним документом Східноєвропейського університету імені Лесі Українки, який розроблено на основі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів третього (доктор філософії) рівня вищої освіти відповідно до навчального плану для усіх спеціальностей, за якими ліцензована аспірантура спеціальності денної форми навчання.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ECTS). Програма визначає обсяги знань, якими повинен опанувати здобувач третього (доктор філософії) рівня вищої освіти відповідно до вимог освітньо-професійної програми; алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни «Сучасні методи викладання у вищій школі»; необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є педагогічні закономірності, принципи та сучасні методи, засоби організації та здійснення освітнього процесу у вищій школі.

Мета курсу – усвідомлення сучасного стану та перспектив розвитку вищої освіти, закласти базові основи інноваційної методики викладання у системі університетської освіти, підготовка майбутніх докторів філософії до науково-педагогічної діяльності у ЗВО, сприяння у набутті практичних умінь викладацької діяльності.

Завдання навчальної дисципліни «Сучасні методи викладання у вищій школі»:

- дати загальну характеристику сучасного освітнього простору вищої школи, залучити здобувачів третього освітнього рівня підготовки до аналізу його проблем та прогнозування перспектив розвитку;
- розкрити основні теоретичні засади філософії педагогіки, вищої школи, формувати теоретичне уявлення про методiku викладання у вищій школі;
- продемонструвати інноваційні методи активного навчання та схарактеризувати специфіку сучасних форм організації навчального процесу у вищій школі;
- формувати позитивну мотивацію до викладацької діяльності у вищій школі;

- удосконалити навички та сприяти практичному застосуванню здобувачами третього рівня вищої освіти сучасних методів навчання у майбутній викладацькій діяльності.

III. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Компетентності, що формуються за результатами вивчення навчального курсу « Сучасні методи викладання у вищій школі»

<p>Фахові компетентності</p>	<p>Загальнопрофесійна компетентність: здатність продемонструвати глибокі знання та розуміння сучасних уявлень щодо принципів державної політики у сфері вищої освіти, базові уявлення про основи педагогіки, методи викладання у вищій школі, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства, процесів глобалізації</p> <p>Компетентність у сфері викладацької діяльності: здатність до викладання в закладах вищої освіти з використанням науково-обґрунтованих сучасних інноваційних методів; уміння здійснювати моніторинг і прогнозувати досягнення студентів з використанням сучасних засобів оцінювання результатів навчання і розвитку.</p>
<p>Інструментальні компетентності</p>	<p>Здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел; застосовувати у процесі професійної діяльності різні інформаційні ресурси, що дозволяють проектувати рішення актуальних проблем у викладацькій діяльності.</p> <p>Здатність використовувати сучасні інформаційні та ІКТ-технології для дослідницького пошуку та у викладацькій діяльності.</p> <p>Здатність планувати та реалізувати певні заходи в управлінні освітніми процесами і технологіями</p> <p>Здатність організовувати та аналізувати свою педагогічну діяльність, проводити структурування навчального матеріалу та проводити заняття.</p>
<p>Міжособистісні компетентності</p>	<p>Здатність використання комунікації як складової професійної діяльності.</p> <p>Здатність критично аналізувати власну освітню та професійну діяльність, а також діяльність своїх колег у процесі виконання практичних завдань.</p> <p>Здатність до ділових комунікацій у професійній</p>

	сфері, знання основ ділового спілкування, навички роботи в команді
Системні компетентності	Здатність навчатися, працювати самостійно: здатність до організації самостійної навчально-методичної і практичної діяльності Здатність до генерації нових ідей (креативність): вміння генерувати нові ідеї у процесі викладацької роботи
	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях: вміння адекватно застосовувати здобуті теоретико-концептуальні професійні знання у процесі викладацької роботи Уміння адаптуватися і діяти в нових ситуаціях: здатність пристосовуватись до нових умов професійної діяльності та діяти відповідно до нових педагогічних завдань.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі III освітнього рівня підготовки повинні:

знати:

- визначення та характеристики інновацій в освітньому процесі вищої школи;
- основні концепції інноваційних змін у методах викладання в системі вищої освіти;
- вимоги, умови, методичне підґрунтя запровадження інновацій викладання у вищій школі ;
- провідні методики інноваційних методів викладання у вищій школі;
- передовий вітчизняний та зарубіжний досвід модернізації вищої освіти в умовах євроінтеграції;
- перспективні тенденції, процеси та підходи розвитку інновацій у вищій освіті відповідно до вимог сьогодення.

уміти:

- самостійно та вільно орієнтуватися в проблемах та перспективах запровадження інноваційних методів викладання у вищій школі;
- обґрунтовувати власну думку щодо дискусійних проблем науково-педагогічної інноватики;
- класифікувати інноваційні методи викладання у вищій школі;
- застосовувати знання щодо запровадження інновацій у власній педагогічній практиці;
- використовувати інноваційні методи викладання для обґрунтованого поліпшення якості освітнього процесу у закладі вищої освіти.

IV. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/ п	Назва теоретичних розділів	Кількість годин				
		Разом	Лекцій них	Семіна рських	Самос тійна	Підсум ковий контр
Змістовий модуль I. Методи навчання як компонент організації навчального процесу у вищій школі						
1.	Розвиток вищої освіти в контексті глобалізаційних процесів: Україна і світ. Нова парадигма освіти.	12	2/1	2/1	8/10	
2.	Діяльнісна, системна та компетентнісна обумовленість процесуальної складової процесу навчання. Сучасні освітні траєкторії в МСКО	12	2/2	2/1	6/9	
3.	Сучасний зарубіжний досвід активізації навчального процесу у вищій школі.	11	2/1		9/9	
Разом за змістовим модулем 1		35	6/4	4/2	23/28	
Змістовий модуль I. Методологічні основи активізації навчального процесу. Інноваційні методи викладання у вищій школі.						
4.	Наукові підходи та практичний досвід запровадження інноваційних методів навчання у вищій школі.	9	2/1	2/1	5/7	
5.	Організація проблемного та впровадження конкурентного навчання, види інтенсивних технологій	9	2/1	2/1	5/10	
6.	Технології аналізу ситуації для активного навчання, метод кейсів, ігрове проектування.	8	2/1	2/1	4/4	
7.	Тренінгові і консалтингові методи у навчальному процесі вищої школи	9	2/1	2/1	5/7	
8..	Застосування дистанційних та медіа технологій навчання як інновація у освітньому процесі.	10	2/1	2/1	6/8	
9.	Розвиток пошуковості та наукової творчості студентів засобами інноваційних методів викладання	10	2/1	2/1	6/8	
10	Психолого-педагогічні засади організації самостійної навчальної роботи студентів.		2/1			

	Разом за змістовим модулем 2	55	14/6	12/6	31/44	
	Комплексний залік					4
	Усього годин	90	20/12	16/12	54/72	

У. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I. МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЯК КОМПОНЕНТ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.

Тема 1. Розвиток вищої освіти в контексті глобалізаційних процесів: Україна і світ. Нова парадигма освіти.

Мета і завдання курсу «Сучасні методи викладання у вищій школі» в системі підготовки здобувачів III освітнього рівня. Вимоги до майбутніх фахівців – викладачів ЗВО. Структура вищої освіти, рівні підготовки спеціалістів, система ЗВО. Освітні рівні: неповна вища освіта, базова вища освіта, повна вища освіта, післядипломна освіта. Освітньо-кваліфікаційні рівні вищої освіти: молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст, магістр. Система підготовки фахівців. Рівні акредитації ЗВО. Європейська освітня інтеграція. Особливості систем вищої освіти у країнах Європи, Азії та США. Концептуальні напрямки розвитку вищої освіти в Україні.

Тема 2. Діяльнісна, системна та компетентнісна обумовленість процесуальної складової процесу навчання. Сучасні освітні траєкторії в МСКО.

Діяльнісний підхід до навчання. Принципи діяльнісного підходу. принципів активності та свідомості в навчанні, а також врахуванню вікових та індивідуальних особливостей Системний підхід до навчання. Принципи системного підходу. Принцип цілісності. Принцип структурності. Принцип інтегративності. Принцип ієрархічності Принцип зовнішньої обумовленості. Компетентнісний підхід до навчання. Компетенція і компетентність: спільне та відмінне.

Міжнародна стандартна класифікація освіти (МСКО), використовувана ЮНЕСКО. Базові одиниці класифікації в МСКО: освітня програма, освітня кваліфікація. Поняття про галузі освіти, рівні освіти. Галузі та рівні освіти, визначені Законом України «Про освіту». Сфера дії МСКО: формальна, неформальна, інформальна, побічна освіта.

Тема 3. Сучасний зарубіжний досвід активізації навчального процесу у вищій школі.

Методи активізації навчально-пізнавальної діяльності ефективно поєднуються з іншими загальними дидактичними методами, доповнюють та урізноманітнюють. Поняття «метод навчання» в англійській та американській педагогіці. Провідний метод викладання у зарубіжній вищій школі – лекційний метод. Види лекцій у зарубіжній вищій школі.

Змістовий модуль II. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ.

Тема 4. Наукові підходи та практичний досвід запровадження інноваційних методів навчання у вищій школі

Провідні засади перебудови вищої освіти на основі кредитно-модульної системи в умовах євроінтеграції. Теоретичні засади запровадження інновацій у вищій школі. Провідні інноваційні методи викладання у вищій школі.

Методи активізації пізнавальної діяльності студентів, дидактичні вимоги до проведення лекцій. Технологія та техніка організації та проведення семінарів, практичних, індивідуальних занять. Мета оновленої інноваційної педагогіки вищої школи: дослідження закономірностей розвитку, виховання і навчання студентів в сучасних соціокультурних умовах. Тенденції розвитку міжнародного освітнього простору, принципи, глобалізації, неперервне навчання, формальна і неформальна освіта. Національні системи розвитку освіти. Роль класичних університетів та впровадження сучасних наукових знань та новітніх інформаційних технологій. Транснаціональні освітні корпорації.

Тема 5. Організація проблемного та впровадження конкурентного навчання, види інтенсивних технологій

Методологічні аспекти організації модульно-рейтингового навчання і підготовки. Особливості та принципи модульного навчання. Методика побудови і модульних програм. Формування змісту модулів. Умови для організації модульного навчання. Методика організації курсового і дипломного проектування. Організація практичної підготовки спеціалістів. Керівництво позааудиторною роботою студентів

Модель лекційного заняття в інноваційній формі. Модель лекційного заняття в активній формі. Порядок і проведення лекцій в традиційній та активній формі. Функції і роль студентів при проведенні лекційного заняття в активній формі. Організація проблемного навчання.

Тема 6. Технології аналізу ситуації для активного навчання, метод кейсів, ігрове проектування.

Інноваційні методи інтерактивного навчання. Переваги методу кейсів. Організація методу проблемних ситуацій. Мозковий штурм у навчальному процесі. Банк педагогічних ідей як організаційна форма інноваційного освітнього процесу.

Концептуальні основи управління навчально-творчою діяльністю студентів. Дидактичні засоби управління НТД (дидактичні ігри). Концептуальні основи управління навчально-творчою діяльністю. Педагогічний вплив на розвиток творчої особистості. Технологія управління навчально-творчою діяльністю студентів. Методика організації та проведення дидактичних ігор в системі управління навчально-творчою діяльністю студентів. Організація навчально-дослідної роботи студентів.

Тема 7. Тренінгові і консалтингові методи у навчальному процесі вищої школи

Суб'єкт-суб'єктні стосунки між викладачем та студентами як основа інноваційних методів викладання. Психологічна характеристика активного рефлексивного слухання та «Я повідомлення» в комунікативному процесі викладача зі студентом. Психологічні засоби, методи, прийоми підвищення ефективності професійно-педагогічного спілкування зі студентською аудиторією під час лекції, на семінарських заняттях та іспиті.

Тема 8. Застосування дистанційних та медіа- технологій навчання як інновація у освітньому процесі.

Основні тенденції та перспективи дистанційного навчання в умовах інформаційного суспільства. Прогресивні технічні новинки у навчальному процесі вищої школи. Створення освітнього медіа середовища у закладі вищої освіти. Запровадження Інтернет технологій для самостійної роботи студента.

Тема 9. Розвиток пошуковості та наукової творчості студентів засобами інноваційних методів викладання

Розвиток пошуковості та наукової творчості студентів засобами інноваційних методів викладання. Організація роботи студентів у малих групах, навчальні тренінги як основи розвитку пошукової позиції. Формування основ наукової творчості студентів у процесі реалізації інноваційних методів викладання.

Тема 10. Психолого-педагогічні засади організації самостійної навчальної роботи студентів.

Методологічні аспекти організації модульно-рейтингового навчання і підготовки. Особливості та принципи модульного навчання. Методика побудови і модульних програм. Формування змісту модулів. Умови для організації модульного навчання. Методика організації курсового і дипломного проектування. Організація практичної підготовки спеціалістів. Керівництво позааудиторною роботою студентів

Теми практичних занять

№ з/п	Тема заняття	Кількість годин
Змістовий модуль I МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЯК КОМПОНЕНТ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.		
1.	Тема 1. Методичні особливості структури процесу навчання. 1. Діяльнісна, системна та компетентнісна сутність процесу навчання у ЗВО 2. Цілісна структура процесу навчання 3. Процесуальна обумовленість навчання 4. Результативність, ефективність та оптимальність навчання у ЗВО.	2

2.	<p>Тема 2. Багатомірність методів навчання за варіативними класифікаціями</p> <p>1. Інтегративна роль методу навчання як компонента процесу навчання.</p> <p>2. Варіативність формування особистісних якостей за багатомірності методів навчання.</p> <p>3. Характеристика кристалічної решітки багатомірності методів навчання</p>	2
<p>Змістовий модуль II. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ.</p>		
3.	<p>Тема 3. Методи активізації пізнавальної діяльності студентів, дидактичні вимоги до проведення лекцій</p> <p>1. Дидактична мета інноваційної лекції.</p> <p>2. Види інновацій в лекції (проблемна, бінарна, лекція-діалог, рефлексивна та ін.).</p> <p>3. Традиційні та інноваційні нетрадиційні семінарські, практичні (лабораторні) заняття.</p>	2
4.	<p>Тема 4. Технологія та техніка організації та проведення інноваційних семінарів, практичних, індивідуальних занять</p> <p>1. Суб'єкт-суб'єктні стосунки між викладачем та студентами як основа інноваційних методів викладання.</p> <p>2. Психологічна характеристика активного рефлексивного слухання та «Я повідомлення».</p> <p>3. Психологічні засоби, методи, прийоми підвищення ефективності професійно-педагогічного спілкування.</p>	2
5.	<p>Тема 7. Вибір та впровадження інтерактивних методів навчання.</p> <p>1. Демонстрація та обґрунтування фрагменту заняття за інтерактивною технологією кооперативного навчання.</p> <p>2. Демонстрація та обґрунтування фрагменту заняття за інтерактивною технологією колективно-групового навчання.</p> <p>3. Демонстрація та обґрунтування фрагменту заняття за інтерактивною технологією ситуативного моделювання.</p> <p>4. Демонстрація та обґрунтування фрагменту заняття за інтерактивною технологією опрацювання дискусійних питань.</p>	2
6.	<p>Тема 6. Технології аналізу ситуації для активного навчання, метод кейсів, ігрове проектування</p> <p>1. Інноваційні методи інтерактивного навчання</p> <p>2. Переваги методу кейсів</p> <p>3. Організація методу проблемних ситуацій</p> <p>4. Мозковий штурм у навчальному процесі</p> <p>5. Банк педагогічних ідей як організаційна форма інноваційного освітнього процесу.</p>	2

7.	Тема 8. Вибір та впровадження конкурентного навчання 1. Інноваційність конкурентного навчання. 2. Демонстрація та обґрунтування фрагменту заняття за конкурентним навчанням. 3. Характеристика корпоративної діяльності. 4. Способи варіативного оцінювання навчально-пізнавальної діяльності за конкурентним навчанням. 5. Переваги та недоліки конкурентного навчання	2
8.	Тема 10. Застосування дистанційних та медіа технологій навчання як інновація у освітньому процесі. 1. Основні тенденції та перспективи дистанційного навчання в умовах інформаційного суспільства. 2. Прогресивні технічні новинки у навчальному процесі вищої школи 3. Створення освітнього медіа середовища у закладі вищої освіти. 4. Запровадження Інтернет технологій для самостійної роботи студента.	2

Самостійна робота

<i>№ з/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість год.</i>
Змістовий модуль I. МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЯК КОМПОНЕНТ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.		
	1. Діяльнісний підхід у навчанні. 2. Характеристика процесу навчання з позицій системного підходу. 3. Моделювання процесу навчання у відповідності до наукових підходів. 4. Характеристика компонентів навчального процесу у вищому навчальному закладі. 5. Оцінка, оцінювання, облік, контроль: розмежованість понять. 6. Поняття результативності, ефективності, оптимальності навчального процесу. 7. Параметральна оцінка навчального процесу.	30/40
Змістовий модуль II. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ.		
	8. Викладання у ЗВО. 9. Інноваційність сучасних тенденцій викладання у ЗВО. 10. Методи навчання у педагогіці вищої школи.	24/32

11.Сутність методів навчання.	
12.Варіативність трактування класифікацій методів навчання	
Всього	54/72

УІІ. МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ДІАГОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Об'єктом оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти є структурні компоненти їх навчальної діяльності. При цьому аналізу підлягають такі компоненти:

- *змістовий компонент* (знання про об'єкт вивчення): повнота, правильність, логічність, усвідомленість, вербалізація, застосування знань;
- *операційно-організаційний компонент* (дії та способи дій – предметні, розумові, загальнонавчальні);
- *емоційно-мотиваційний компонент* (ставлення до навчання): характер, сила, дієвість і сталість даного компоненту.

Поточний контроль з навчальної дисципліни включає поточне, тематичне оцінювання (з тем, визначених для аудиторного обговорення і самостійного опрацювання) та модульний контроль (усього 2).

Поточний і тематичний контроль передбачає оцінювання:

- прочитання навчально-методичних і довідкових матеріалів;
- участі в дискусії під час лекційних занять;
- підготовки виступу до занять із презентацією (чи без);
- виконання творчих самостійних завдань на основі перегляду медіа тексту

з теми обговорення тощо.

Модульний контроль проводиться у тестовій комбінованій формі (комп'ютерне чи на паперових носіях) та виконання проектного/творчого завдання (усно/письмово).

Підсумковий контроль навчальної діяльності здобувачів освіти здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю, тематичного

оцінювання, виконання самостійних дослідницьких/творчих завдань, модульного контролю.

Оцінювання якості знань здобувачів освіти в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Загальна оцінка складається з оцінки за результатами модульного контролю (табл. 1). Модульний контроль проводиться у процесі занять шляхом аналізу показників поточної успішності та письмової контрольної роботи.

В кожному варіанті є 2 теоретичні питання. Правильна відповідь за кожне теоретичне питання оцінюється по 30 балів. За допомогою відповідей на 2 теоретичні питання оцінюється ступінь засвоєння пройденого матеріалу за максимальною рейтинговою оцінкою – 60 балів.

До оцінки за результати відповіді на 2 теоретичні питання додаються оцінки за активність студента на заняттях та результати поточних тестувань протягом практичних занять, максимально 20 балів.

Якість самостійної роботи (зміст та захист проєкту або презентації) теж оцінюється до 20 балів (10 балів за зміст, 10 балів за захист).

Таблиця 1

Шкала контролю змістового модулю

Показники	Бали
<i><u>Змістовий модульний контроль:</u></i>	0-60
<i><u>Поточний модульний контроль:</u></i>	
<i>Письмове опитування (за правильну відповідь нараховується по 30 балів за кожне з 2-ох теоретичні питання)</i>	
<i>Бали за активність на практичних заняттях (за результатами тестового контролю (5 тестів) на кожному практичному занятті за кожну правильну відповідь нараховується 1 бал, береться середній бал за оцінювання усних відповідей і тестових занять з усіх занять, що множиться на коефіцієнт 4)</i>	0-20
<i>Бали за якість самостійної роботи: підготовка та захист проєкту або презентації за обраною темою</i>	0-20
Загальна оцінка	100

Контроль теоретичної підготовленості

Теоретична підготовленість перевіряється і оцінюється за результатами усної або письмової відповіді на контрольні питання, що складені у відповідності до змісту навчальної програми (табл.2).

Таблиця 2

Нарахування балів за теоретичну підготовленість здобувачів освіти на модульній контрольній роботі

Бали	Критерії оцінки
30	якщо відповідь повна і правильна, з прикладами та поясненнями
25	якщо відповідь повна і правильна, але є лише окремі приклади або пояснення;
20	
15	якщо відповідь по суті правильна, але не повна;
10	якщо відповідь викладена не повно і з помилками;
5	якщо відповідь обмежується визначенням окремих понять;
0	якщо відповідь обмежується визначенням окремих понять, з помилками; якщо відповідь не розкриває суті або не зроблена спроба відповісти на поставлені запитання

Підсумковий модульний контроль проводиться наприкінці семестру у вигляді заліку, дає можливість визначити кінцеву ступінь засвоєння навчального матеріалу.

За результатами вивчення модуля проводиться оцінювання, максимальна оцінка – 100 балів.

Залік є заключним підсумковим контролем у кінці семестру першого навчального року.

До заліку допускаються здобувачі освіти, що отримали не менше 60 балів за підсумками модульного контролю.

Аспіранти, в яких оцінки за підсумками модульного контролю дорівнюють або є вищими за 60 балів, можуть не приймати участі в заліковому контролі, але за бажанням вони можуть покращити свої бали, прийнявши

участь в заліку. Під час заліку даються письмові відповіді на 2 теоретичних питання, по 50 балів за кожне запитання.

Таблиця 3

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для заліку)
90 - 100	A	зараховано
82 - 89	B	
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

VIII. МЕТОДИЧНЕ ТА НАОЧНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

У процесі вивчення дисципліни використовується система інформаційних ресурсів: дидактичні, програмні, інтернет-мережа, бібліографічні, бібліотечні.

Серед них нормативно-правова база (закони, постанови, положення, накази) : сайти Міністерства освіти і науки України, Міністерства аграрної політики України, інтернет-ресурси, періодичні видання, наукові праці професорсько-викладацького складу, тези та матеріали наукових конференцій.

Наочні засоби:

1. Мультимедійні презентації у програмі Microsoft Office Power Point
2. Відеоматеріали з каналу Youtube
3. Зразки друкованих медіа джерел, схематизованих навчальнометодичних матеріалів і довідкових статей.
4. Роздавальні матеріали – табличні й схематичні основи, інфографіка тощо.

Технічні засоби:

1. Персональні smart-пристрої для виконання завдань з освітньої платформи Moodle.

2. Колонки для звукового відтворення відео.
3. Мультимедійний проектор для демонстрації слайдів.
4. Ноутбук чи інший комп'ютерний пристрій.

ІХ. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Навчально-методичне забезпечення

1. Дем'яненко О.О. Активні форми взаємодії викладача і студентів у навчально-виховному процесі вищої школи : організаційно-методичні аспекти : Навчально-методичний посібник [для викладачів і наставників академічних груп] / О.О.Дем'яненко. – Біла Церква: БНАУ. – 35 с.
2. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів з нормативної навчальної дисципліни циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки «Методика викладання у вищій школі» для студентів денної (заочної, денно-заочної) форми навчання технічних і природничих галузей знань / Укл. Л.С.Яковицька, Т.О.Ломова. - Донецьк: ДоНТУ, 2011. – 25с.
3. Теорія і методика викладання в вищій школі. Конспект лекцій з 23 навчальної дисципліни [Електронний ресурс] : навч. посіб. для підготовки докторів філософії очної форми навчання, / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: І. О. Казак. – Електронні текстові данні (1 файл: 1,37 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 116 с.

Рекомендована література

Базова

1. Алексюк, А. А. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія / А. А. Алексюк. – К., 1998.
2. Бондар В. Дидактика: підручник для студентів вищих навчальних закладів.- К.: Либідь, 2005.- 252
3. Вітвицька, С. С. Основи педагогіки вищої школи : метод. посібн. для студ. магістр. / С. С. Вітвицька. – К. : Центр навчальної літератури, 2003.

4. Гусак П. М. Компетенції і компетентності у підготовці фахівця. / П. М. Гусак, Л.Є. Гусак // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія: Зб. наук. праць. – Випуск 43 / редкол.: В.І. Шахов (голова) та ін. – Вінниця: Нілан ЛТД, 2015. – 432 с. – С. 7-11
5. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посібник/І.М. Дичківська. – Київ: Академвидав, 2004. – 352 с. 5.
6. Козлова Г. М. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник./ Г.М. Козлова. – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2014. – 200 с.
7. Кремінь В. Філософія освіти ХХІ століття // Урядовий кур'єр. — 2003. — № 23. — С. 6—7. — 6 лют.
8. Кузьмінський, А. І. Педагогіка вищої школи : навч. посібн. / А. І. Кузьмінський. – К. : Знання, 2005.
9. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. / В.М. Нагаєв. – Київ, 2007. [Електронний ресурс]. Доступ до посібника: http://imanbooks.com/book_429 page 1
10. Науково-практичні аспекти організації навчальної і методичної роботи: Монографія/ За ред. В.П. Шевченка. – Донецьк, 2004.
11. Ніколаєнко С. Вища освіта і наука — найважливіші сфери відповідальності громадського суспільства та основа інноваційного розвитку // Освіта України. — 2005. — № 24. — С. 4—8. — 29 бер.
12. Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студента: Навчальний посібник / Я.Я. Чорненький, Н.В. Чорненька, С.Б. Рибак. – Київ, 2006.
13. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник /З.Н.Курлянд, Р.І. Хмелюк та ін., За ред. З.Н. Курлянд. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 495 с. 11.
14. Петрук В.Г. Основи науково-дослідної роботи: Навчальний посібник / В.Г. Петрук.- Вінниця, 2006.
15. Слєпкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: Навчальний посібник для магістрантів /З.І. Слєпкань. – Київ, 2005. 13.

16. Сікорський П.І. Кредитно-модульна технологія навчання: Навчальний посібник / П.І. Сікорський. – Київ, 2004.

Допоміжна

1. Авдеєнко А.П. Інтенсифікація навчального процесу та організація самостійної роботи студентів /А.П.Авдеєнко, Л.В.Дементій, О.Є.Поляков; /Проблеми освіти.-К.-2001.-Вип.24.– С. 108-111
2. Барбашова І.А Загальні основи педагогіки: навч. посібник для ст-тів ВНЗ /І.А. Барбашова. – 2-е видання. – Донецьк: Ландон-XXI, 2011. – 126с
3. Бойко Алла. Концептуальні засади 12-бальної системи оцінювання у закладах вищої педагогічної освіти / Бойко Алла // Рідна школа. – 2002. - №2. – С 12-15.
4. Борзих А.П. Виховний аспект модульно-рейтингового контролю знань студентів / Борзих А.П., Окаєлов В.М // Проблеми освіти : науково-методичний збірник. – Київ, 2001. – Вип. 23. – С. 62-65
5. Вітвицька, С С. Практикум з педагогіки вищої школи : навч. посіб. / С.С.Вітвицька. - К. : Центр навчальної л-ри, 2005. - 398 с
6. Загальноєвропейський простір вищої освіти — досягнення цілей: Комюніке конференції міністрів країн Європи, відповідальних за сферу вищої освіти, м. Берген, 19—20 травня 2005 р. // Освіта України.— № 50. — 2005. — С. 5. — 2 лип. 2005.
7. Заводяний В. Рейтинг - система оцінювання успішності студентів / Заводяний Віктор, Заводяний Володимир // Рідна школа. – 2001. - №1 – С. 45.
8. Застосування телекомунікаційних засобів у навчальному процесі (психологопедагогічні аспекти): навчально-методичний посібник / авт. кол.; за ред. М.Л. Смульсон. – К.: Педагогічна думка, 2008. - 256 с
9. Кайданова Л. Г., Мнушко З.М. Модульна технологія навчання.Навч.-метод. Посібник.- Харків.: Золоті сторінки, 2002.- 83 с.
10. Малафіїк, І. В. Дидактика : навч. посіб. / І. В.Малафіїк. - К. : Кондор, 2005. - 400 с.
11. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник. - К.: ЧП, 2007. - 211 с.

12. Нагаев В.М. Оцінювання навчальної діяльності студентів за модульно рейтингової технології навчання / Нагаев В.М. / Педагогіка і психологія. – 2000. - № 3. – С. 84-88.
13. Нові технології навчання: наук.-метод. зб. - вип. 61 / Ін-т інновац. технологій і змісту освіти МОН України; редкол.: О.П. Гребельник, Я.Я. Болубаш, І.А. Шелест та ін. – К., 2010. – 185с
14. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті : монографія / за ред. С. О. Сисоевої. – К. : ВІПОЛ, 2001.
15. Сікорський, П. І. Кредитно-модульна технологія навчання : навч. посібн. / П. І. Сікорський. – К. : Вид-во Європ. Ун-ту, 2004.
16. Слєпкань, З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі : навч. посібн. / З. І. Слєпкань. – К. : Вища школа, 2005.
17. Фіцула, М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посібн. / М. М. Фіцула. – К. : Академвидав, 2006.
18. Щекатунова, Г. Моніторинг педагогічних нововведень / Г. Щекатунова // Рідна школа. - 2009. - № 4. - С. 14-17.
19. Ягупов, В. В. Педагогіка: навч. посібник / В. В. Ягупов. – К. : Либідь, 2002.

Інформаційні джерела для самостійного опрацювання

1. Prometheus : платформа масових відкритих онлайн курсів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://prometheus.org.ua/>
2. Креативність та освіта: чому це має значення // ВИЩЕ : Спільнота для навчання та викладання [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://gohigher.org/creativity_and_education
3. Кремень В. Філософія освіти ХХІ століття // Урядовий кур'єр, 6 лютого 2003 року, № 23. – С.6-7.
4. Національна доктрина розвитку освіти в Україні. [Електронний ресурс] / Спосіб доступу: <http://osvita.in.ua/index.php?option>. Загол. з екрана.